

16 липня 1990 року прийнято Декларацію про державний суверенітет України.

№ 05 – 06 (261 – 262) 2017 E-mail: chaspress@ukr.net

читайте на сторінці 3

Як Рух дітей забавляв...

...Та українську землю міряв

читайте на сторінці 4 – 5

Голова Народного Руху України Віктор Кривенко:

– Якщо ми за мораторій на продаж землі, то ми проти засадничої лінії Руху – права на приватну власність. Обмеження повинні бути в площині безпеки. Тому на першому етапі слід прийняти необхідні закони. Створити Державний земельний банк, який купуватиме землю в тих, хто хоче її продати. Банк слід зробити незалежним. Він протягом року має здати землю в оренду ефективному орендареві із правом викупу її. Це відверне небезпеку потрапляння землі у руки спекулянтів.

Декларація про державний суверенітет України далеко випередила декларацію Росії

По-перше, це фактично була програма побудови незалежної держави. По-друге, Декларація надала поштовх і напрямок процесу утворення національних держав на теренах падаючої комуністичної імперії.

За місяць Верховна рада Білоруської РСР прийняла декларацію про суверенітет республіки, яка повторювала тези української декларації про побудову самостійної держави.

У преамбулі Декларації підкреслювалося, що Верховна Рада УРСР проголошує суверенітет України як "верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території, незалежність і рівноправність у зовнішніх відносинах".

Від імені українського народу могла виступати тільки Верховна Рада. Територія України в наявних кордонах проголошувалася недоторканою. Підкреслювалося також виключне право українського народу на володіння, користування і розпорядження національним багатством України.

Одним з головних положень Декларації було положення про громадянство. Проголошувалося, що Україна має своє громадянство, де "всі громадяни рівні перед законом, незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової та національної належності, статі, освіти, політичних поглядів, релігійних переконань, роду і характеру занять". Громадяни всіх національностей становлять народ України.

Декларація проголошувала економічну самостійність України. У документі підкреслювалося намір створити банківську, цінову, фінансову, митну та податкову системи, сформувати державний бюджет, а при необхідності ввести власну грошову одиницю.

Декларація визнавала самостійність республіки у вирішенні питань науки, освіти, культурного і духовного розвитку української нації. Верховна Рада проголошувала право країни на власні збройні си-

ли, внутрішні війська, органи державної безпеки. Україна брала зобов'язання не поширювати, не виготовляти й не нарощувати ядерну зброю.

Декларація проголошувала право України безпосередньо реалізувати відносини з іншими державами, укладати з ними договори, обмінюватися дипломатичними, консульськими, торгівельними представництвами. Майбутня зовнішня політика України, визначена Декларацією, вбачалася як нейтральна, першочерговим її завданням визначалося забезпечення національних інтересів України.

По суті, Декларація створила основу для республіканської законотворчості, незалежності від союзного законодавства.

Проте прийнятий документ не одержав статусу конституційного акта. Українська РСР залишалася у складі СРСР, тому міжнародні організації та країни світу не визнали її державну незалежність. Причиною цього стало відсутність у Верховній Раді УРСР повноважень на ухвалення рішення про вихід республіки зі складу Радянського Союзу, тобто на проголошення незалежності Української РСР. Відповідно до вимог Конституції СРСР і Української РСР, тільки народ Української РСР, як володар всієї повноти влади в республіці, мав право приймати таке рішення на референдумі.

Утім, Декларація про державний суверенітет України стала основою для "Акту проголошення незалежності України", ухваленого Верховною Радою 24 серпня 1991 року. Тоді фактично вдруге Україна була проголошена незалежною демократичною державою й остаточно виведена зі складу СРСР.

На знімку колишні політв'язні, депутати Верховної Ради у день прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 року. Зліва направо: Левко Горохівський, Олесь Шевченко, Левко Лук'яненко, Степан Хмара, Михайло Горинь, Богдан Ребрик, Ірина Калинець, В'ячеслав Чорновіл, Богдан Горинь, Генріх Алтунян, Михайло Косів.

Розглядаючи роль української держави та суспільства у процесі виховання, підготовки та підтримки молоді ми неодмінно прийдемо до запитання: до яких викликів ми як український народ, нація, маємо бути готові у близькій та далекій перспективі? Адже говорячи про українську молодь як наше майбутнє, ми говоримо про ймовірний стан суспільства у часі. Отже, майбутнє можна побачити у новому поколінні, яке живе і діє сьогодні в наших дітях.

Звісно, для Народного Руху України основою для суспільної конструкції є ідеологія, яка завжди була гарантією для суспільства, його сталого розвитку.

"Обираючи шлях розвитку і витворення національної держави, Рух обстоює правочентристську позицію. Для європейської християнської ментальності властивою рисою є прагнення до консолідації суспільства саме на етнічній основі, до створення національної держави, що є основою ідеологічних течій націоналізму. Народний Рух України розуміє націоналізм як сукупність ідей, поглядів, цілей та політичної практики національно-визвольних рухів, що змагаються за право корінної нації на створення власної національної держави, поважачи права інших народів. Центристською течією серед ідей, об'єднаних терміном "націоналізм", є національна демократія, на засадах якої стоїть Народний Рух України". (З Програми Народного Руху України).

Виходячи з вищевказаного, можна окреслити завдання молодіжної політики, як створення умов для розвитку та реалізації здібностей та потенціалу молоді людини не тільки у власних інтересах, але й в інтересах суспільства та держави, а тому необхідно розглядати молодь, як стратегічний ресурс, який важливіший за сировинний, енергетичний чи фінансовий. Молодіжна політика сьогодні повинна служити головної меті - захисту українського суспільства та його розвитку. Модернізація молодіжної політики - це фактор виховання національної самосвідомості та патріотизму молоді в умовах інформаційних воєн, необмеженого інформаційного простору. Адже моральне виховання є результатом процесу соціалізації молоді, в ході якої норми життя суспільства інтегруються в цінності конкретної особи, бо ціннісні орієнтири є основою мотивів та поведінки людини.

За результатами соціологічних досліджень науковці прийшли до висновку, що для більшості молоді характерна пасивна життєва позиція, притаманні завищені очікування стосовно держави та її інститутів, при цьому немає бажання брати участь у реалізації своїх сподівань. Разом із тим молодь потребує соціальної підтримки і надання соціальних гарантій зі сторони держави. Таким чином, інвестиції в молодь сьогодні це інвестиції в економіч-

не зростання і в майбутнє національної спільноти. До основних завдань, що потребують удосконалення механізму реалізації молодіжної політики належать: необхідність удосконалення нормативно-правової бази та приведення її у єдине правове поле; мала ефективність заходів молодіжної політики; недостатня кваліфікація кадрів із забезпечення реалізації молодіжної політики на місцях; низький рівень представництва молоді в структурах влади; відсутність

їм фінансової підтримки з державного бюджету. Передбачається, що саме на місцевому рівні існує краща уява про виклики, що стоять перед молоддю в конкретному регіоні, і її можна вирішити ефективніше, передбачаючи для цього не тільки матеріальні ресурси, але й людський потенціал молоді в рамках молодіжної політики. Фінансування молодіжних програм ніколи не буває достатнім, а тому органами державної влади і місцевого самоврядування пос-

ють, що вони погано розбираються в політиці, а нею цікавиться всього 24 % респондентів. Це пояснюється, на думку дослідників, тими проблемами, які не пов'язані з політикою, адже інтереси молоді, в основному, лежать у сфері матеріального забезпечення (освіта, кар'єра, робота), та недовірою до політичної еліти (80 % вважають, що політики зацікавлені лише в тому, щоб їх обрали, а не в захисті інтересів молоді). Як наслідок, молоді люди з такими намірами невтручання в

альний розвиток - від участі в різних видах громадської діяльності, програмах та ініціативах до активної участі в житті світової спільноти.

Молодіжна політика є інструментом, що має забезпечити у комплексі стратегічного розвитку країни геополітичну конкурентоспроможність Української держави, а також розвиток місцевих громад та суспільства. Різноманітні дані аналізу та прогнозів середніх та довгострокових перспектив визначають, що найважливішими змінами майбутнього є перехід до самоорганізації суспільства. Самоорганізація громадян, їх взаємодія мають стати основою майбутнього суспільства. Одночасно традиційна система освіти та виховання молоді, як і державна молодіжна політика, не здійснювали цілеспрямованого виховання самостійної, відповідальної молоді та її підготовки до життя у самоорганізованому суспільстві. З іншого боку, увесь комплекс проблем та протиріч, із якими зіткнеться Україна у найближчому майбутньому, формує достатньо жорсткий набір вимог до нових поколінь. Життя молоді людини у прогнозованих умовах не буде розвиватися прямолінійно, як послідовність простих переходів від загальної освіти до професійної, від освіти до праці, від життя у родинному колі до створення власної сім'ї. Нові умови потребуватимуть від кожної молоді людини та її сім'ї мобільності, пошуку нових нестандартних варіантів побудови власного життя. Пріоритетними мають стати такі напрямки молодіжної політики, реалізація яких надасть молоді можливість самостійно вирішувати завдання, які виникнуть. Тільки такий підхід буде сприяти поліпшенню якості життя переважної більшості молоді та розвитку українського суспільства в цілому.

Отже, молодь - це не просто "наше майбутнє", це особливий спосіб організації та уявлення про майбутнє. Важливо те, що воно активно проявляє себе уже сьогодні, тобто зараз. Тому нинішнє доросле покоління повинно займатися молоддю не тільки з турботою про те, чого не вистачає їй сьогодні, а й про власне майбутнє завтра. Тобто молодь це і майбутнє, і теперішнє. Її викликами необхідно перейматися зараз, щоб завтра втішатися їхніми-нашими перемогами!

У цьому випадку найкраще підходять слова В'ячеслава Чорновола: "Дай, Боже, нам любити Україну понад усе сьогодні - маючи, щоб не довелося гірко любити її, втративши".

Друзі, шануйте себе, беріть Україну і нашу молодь! Слава Україні!

МОЛОДЬ - СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС УКРАЇНИ

єдиної системи соціалізації громадян.

І все ж, який би потенціал не був притаманний молоді, не можна стверджувати, що за своєю природою вона завжди прогресивна. Потенціал молоді може бути використаним або, навпаки, невикористаним. Якщо суспільство не використовує потенціал молоді, то воно знаходиться в стані застою. Молоді люди ще не мають достатнього життєвого досвіду, визначеного соціального статусу, не мають права голосу при вирішенні важливих завдань ні в сім'ї, ні в державному управлінні. І тому виникає серйозний внутрішній конфлікт: відчуваючи в собі певний заряд енергії, який необхідний для проведення змін у суспільстві, бажаючи цих змін, оскільки встановлений порядок не сприймається ними об'єктивно, молоді люди не бачать, яким чином можна реалізувати свій потенціал. Тому частина молоді переключас увагу на вирішення своїх власних насущних проблем. Таким чином, вона відмовляється від активної участі в житті соціуму, і, як наслідок, ми маємо значну кількість аполітичної молоді і тих людей, яким вже за 35, а вони продовжують вважати, що участь у виборах є обов'язковою, і активна участь у житті держави - не потрібна.

Це положення підтверджують і соціологічні дослідження, які проводилися Швейцарською Академією розвитку. Підбиваючи підсумки, автори дослідження підкреслили, що 55 % молодих людей стверджу-

ють, що вони погано розбираються в політиці, а нею цікавиться всього 24 % респондентів. Це пояснюється, на думку дослідників, тими проблемами, які не пов'язані з політикою, адже інтереси молоді, в основному, лежать у сфері матеріального забезпечення (освіта, кар'єра, робота), та недовірою до політичної еліти (80 % вважають, що політики зацікавлені лише в тому, щоб їх обрали, а не в захисті інтересів молоді). Як наслідок, молоді люди з такими намірами невтручання в

соціальне життя створюють соціальний прошарок, який байдуже сприймає будь-які суспільні зміни. Головним для них є те, щоб не було втручання в їх особисті справи. Необхідно розуміти, що завдання державної молодіжної політики будь-якої країни полягає в інтеграції окремих молодіжних програм та проєктів в єдине ціле при посиленні регулюючої ролі сучасних держав. Та безумовно, цей процес повинен бути двостороннім. Тобто необхідні й активна позиція молоді, і зацікавленість управлінських структур. Ті молоді люди, для яких прагнення діяти сильніше, ніж вирішувати термінові завдання, опиняються в ситуації вибору вектора своєї діяльності. А тому старше покоління повинно проявити максимум дипломатичності та рішучості, щоб молоддю був обраний правильний шлях. Іншими словами, завдання держави і суспільства - підтримати позитивні прагнення молоді, створюючи при цьому необхідний напрям її діяльності, що має відобразитися в стратегії молодіжної політики

нашої держави. Однією із основних характеристик стратегії молодіжної політики є ступінь втручання держави в процеси соціалізації молодого покоління.

Велика кількість держав, зокрема в Європі, реалізацію молодіжної політики покладає на органи місцевого самоврядування, які наділені окремими повноваженнями щодо реалізації державної молодіжної політики відповідно до наданої

тавлене завдання - забезпечити молодь регіональними та муніципальними структурами за місцем проживання (багатофункціональні молодіжні центри, будинки молоді, центри профорієнтації та дозвілля), які, у свою чергу, можуть стати основою для створення молодіжних об'єднань.

В умовах процесів глобалізації, динамічних змін суспільних відносин, що у наслідок викликають підвищення вимог до людського капіталу, державна молодіжна політика повинна стати інструментом підготовки нового покоління українців до стрімких перетворень в країні. Це потребує від усіх учасників процесу соціального становлення молоді, розробки та послідовної реалізації підходів, орієнтованих на пряме залучення молодих людей до вирішення не тільки особистих викликів, але й загальнонаціональних завдань. Участь у прийнятті рішень складно здійснити на рівні індивіда. Тому, як правило, опора робиться на молодіжні об'єднання - рухи, парламенти, асоціації, організації, яким притаманний більший інноваційний потенціал, ніж окремому індивідові, і які здатні різнопланово впливати на соці-

Андрій КОРНАТ,
заступник

голови

Народного Руху України.

Рівненські рухівці влаштували свято для дітей міста

Ранкова зарядка, ігри та розваги з аніматорами, бульбашкова дискотека, солодкі та розвиваючі подарунки - все чекало на рівненську малечу під час дитячого свята, яке відбулося у парку "Лебединка".

Організували захід представники Рівненської крайової організації Народного Руху України. Як розповів голова Рівненської міської організації НРУ Андрій Бреґін, таке свято для дітей у Рівному партії організували

вперше. "На малечу чекали ігри, розваги та пізнавальні конкурси. Рівняни позитивно сприйняли таку ініціативу Народного Руху України та активно долучалися до святкування. Тому сподіваємося, що дитяче свято для Рівно-

го стане традиційним і ще до кінця літа рівняни зможуть долучитися до пізнавальних і патріотичних заходів, організованих НРУ, - каже Андрій Бреґін. Перший заступник голови Рівненської крайової організації НРУ, депутат міськради Святослав Євтушенко додав, що крім ігор та розваг, свято мало ще патріотичну складову. "Діти, які брали

активну участь у конкурсах, отримали від організаторів у подарунок розмальовки про Україну, тематичне печиво та кульки. Завершився захід дитячою бульбашковою дискотекою. А діти та батьки, які долучилися до святкування, отримали позитивні емоції і гарний настрій", - зазначив Святослав Євтушенко.

Прес-служба НРУ

Підтримали побратима у зоні бойових дій

Нещодавно одеські рухівці побували у зоні бойових дій на сході, де воює голова Одеської крайової організації Народного Руху України Сергій Гуцалюк. Активісти доставили воїнам продукти, запчастини і ліки. Одеський рок-гурт "Друже Музико" дав концерт для бійців і місцевих мешканців.

Одеські та львівські рухівці зустрілися на місці дислокації роти Сергія Гуцалюка. Львів'яни цілий тиждень розвозили лінією фронту домашню їжу для бійців. Тут побував і заступник голови Народного Руху України Павло Кишкар.

Прес-служба НРУ

кола діячів та організацій, зацікавлених у збереженні, розвитку та популяризації історичної спадщини, організував підписання меморандуму про співпрацю.

У декларації про створення шевченківської експозиції зазначено: "Виражаючи волю небайдужих патріотів свого краю Батьківщини, та розуміючи важливість збереження, підтримки та розвитку багатой соціально-культурної спадщини Чернігівщини, на честь 170-річчя написання Т.Шевченком поеми "Іржавець" проголошуємо створення на території садиби "Соколин хутір" постійно діючої мистецької експозиції ім. Т.Г.Шевченка... за підтримки Народного Руху України".

Прес-служба НРУ

Рухівці створюють мистецьку експозицію "Тарасовими стежками". Голова Чернігівської крайової організації Руху Микола Череп ініціював створення постійно діючої мистець-

кої експозиції ім. Т.Г.Шевченка під назвою - "Тарасовими стежками". Таке рішення підтримав й голова Народного Руху В.Кривенко. Пан Микола для залучення більшого

Рухівці побували на відкритті пам'ятника Івану Огієнку

У Житомирі біля Свято-Михайлівського собору відкрито пам'ятник Івану Огієнку (Митрополиту Іларіону) - українському вченому, політичному, громадському і церковному діячу, мовознавцю, перекладачу, історичу церкви.

В урочистому відкритті взяли участь Патріарший намісник, митрополит Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський Епіфаній з єпископами та духовенством УПЦ Київського Патріархату, представники влади та громадськості. На заході також були присутні члени Житомирської міської організації Народного Руху України. Рухівці міста віддали шану видатному земляку. Незважаючи на неgodу до пам'ятника Івану Огієнку прийшло кілька сотень житомирян.

Народився Іван Огієнко на Житомирщині, в містечку Брусилів, нині - це селище міського типу, районний центр. Його ім'я з історії та пам'яті українців було викреслено радянською владою і тільки на початку 1990-х років повернулося в Україну. Нині в рідному містечку головна площа носить ім'я свого видатного земляка. Тут же встановлено погруддя Івану Огієнку, працює музей, названий його іменем. Щорічно в Брусиліві проходить урочисте вручення премії імені І. Огієнка лауреатам з усієї України у галузі літератури і мистецтва, науки і освіти, громадської, політичної та церковної діяльності.

Ідея встановити пам'ятник великому Українцю в Житомирі у її натхненників та ініціаторів виникла давно, і ось нарешті втілена, до речі, за кошти благодійників. Архітектор пам'ятника - Валерій Головатенко, скульптор - народний художник України.

Ігор Лагнюк, заступник голови Житомирської міської організації Народного Руху України

Відкрито меморіальну дошку поету Володимирі Гетьману

Дошку встановили на будівлі за-

гальноосвітньої школи у селі Маяки Одеської, де 10 червня 1921 року народився майбутній поет.

В урочистих заходах взяли участь керівник виконавчого апарату районної ради В.Байдак, Маяківський сільський голова В. Дяченко, вчителі та учні Маяківської ЗОШ, громадськість.

Промовці наголосили на тому, що творчість земляка багатогранна, як саме життя, проста і мудра,

Прес-служба НРУ

Селяни з допомогою рухівців добиваються справедливості

У селі Нова Чорторя Житомирської області відбулося зібрання громади у присутності голови Любарської районної організації Народного Руху України Віктора Мельника та голови сільського осередку НРУ Нової Чорторії Наталії Івашко.

Селяни вимагали відставки директора Ново-Чорторийського ДАТ Вадима Вержаківського. Причиною такої вимоги стала кричуща ситуація з розподілом земельних паїв. Справа в тому, що В.Вержаківський замість того, щоб розпаювати 1650 гектарів орної землі для людей просив у Мінагрополітики залишити всього 500 гектарів землі. Жодного клопотання колективу про це не було.

На даний час земля неоформлена і здається в оренду. Жодної копійки земельного податку не сплачено. Коли склалися списки пайовиків жодної допомоги від нього у справедливому розподілі не було. Все це обурило селян.

На зборах було вирішено створити комітет із семи осіб та заручитися допомогою голови Любарської районної організації НРУ Віктора Мельника і голови Житомирської обласної організації НРУ Олега Лагнюка. Також рішенням сільських зборів було ухвалено вимагати відставки В.Вержаківського протягом 10 днів.

Прес-служба Житомирської КО НРУ

Народний Рух України провів науково-практичну

Відповідаючи на виклики сьогодення, Народний Рух України провів науково-практичну конференцію на тему: "Аграрний устрій України". Земельне питання завжди було в центрі уваги Руху. Йому був приділений розділ у в рухівській "Концепції державотворення в Україні" 1993 року. Не обділено увагою його і в нинішній програмі партії прийнятій у 2013 році. Рух завжди виступав на захист тих хто працює на землі і має право вільно нею розпоряджатися, а не бути прохачем у тих хто цю землю орендує.

Метою заходу було вироблення пропозицій у сфері землеустрою України до Програми Руху та програми першочергових заходів Руху. У конференції взяли участь: голова Народного Руху України, заступник голови бюджетного комітету Верховної Ради України Віктор Кривенко, народний депутат України, член Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин ВР Аркадій Корнацький, завідувач відділу економіки Інституту економіки та прогнозування НАН України Олена Бородіна, голова Львівського обласного відділення Асоціації фермерів України Ярослав Кардаш, заслужений працівник сільського господарства України, почесний доктор Інституту агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України Олександр Ковалів, фахівець галузі, директор приватного підприємства Олександр Яковенко, представники крайових організацій, що працюють у даній сфері, та експерти з питань економіки, власності, землекористування.

Земельна реформа в Україні має довгу історію, але лише у 2001 році був прийнятий Земельний кодекс України, який закріпив право приватної

власності на землю та законодавчу базу щодо проведення земельної реформи.

У 2002 році увели мораторій на продаж землі, і з тих пір його продовжують, а тепер - поки що до початку 2018 року. Нині активізувалась тема ринку землі у владних кабінетах готу-

Він також зазначив, що земля є головним національним багатством українського народу, що наділена йому Богом у довічне користування. Народний Рух зараз активізує просвітницьку та роз'яснювальну роботу щодо здійснення земельної реформи в Укра-

ховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Він розповів на конференції про свій законопроект № 5535-1 "Про обіг земель сільськогосподарського призначення", у якому автор заявляє: "Головною причиною

вали б регулювання правовідносин у сфері землеволодіння, земельне законодавство тільки погіршувалося, а розпорядження землями стало чи не найбільш корумпованою сферою діяльності органів влади та невід'ємною частиною тіньового ринку сільськогосподарських земель".

Тому А. Корнацький переконаний, що його "законопроект усунувають існуючі недоліки та прогалини законодавства в сфері регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення".

Норми законопроекту формують правові передумови для позитивного вирішення надзвичайно важливих проблем - проблеми "хто зможе купити землю" і проблеми "як і за скільки селянину продати землю, щоб не залишитися без шматка хліба", - пояснює народний депутат.

Придбати землю зможуть українські сільгоспвиробники, фермери, для яких сплата мінімальної ціни землі із наступною щорічною виплатою довічної ренти є посиленою. У свою чергу, селяни-землевласники, продавши землю за цілком достойною ціною, отримавши необхідні для життєвих потреб кошти, не залишаться в майбутньому без до-

Голова Народного Руху України Віктор Кривенко:

- Якщо ми за мораторій на продаж землі, то ми проти засадничої лінії Руху - права на приватну власність. Обмеження повинні бути в площині безпеки. Тому на першому етапі слід прийняти необхідні закони. Створити Державний земельний банк, який купуватиме землю в тих, хто хоче її продати. Банк слід зробити незалежним. Він протягом року має здати землю в оренду ефективному орендареві із правом викупу її. Це відверне небезпеку потрапляння землі у руки спекулянтів.

ється на розгляд Кабінету міністрів України законопроект "Про обіг земель сільськогосподарського призначення".

Таким чином, плани про ринок землі перебувають у процесі формування. Наразі експерти, фахівці, науковці галузі мають можливість подавати свої пропозиції, які можуть втілитись у відповідних нормативно-правових актах.

Важливим нині є вироблення чітких запобіжних механізмів, які повинні застерегти, зняти всі побоювання людей щодо ринку землі.

Про це у вступному слові до учасників конференції говорив голова Народного Руху України Віктор Кривенко. Віктор Кривенко привітав присутніх та пояснив, чому і для чого Народний Рух України ініціював захід з цієї тематики. Він наголосив, що РУХ протягом усієї своєї історії відстоював розвиток та інтереси української нації та держави і жодного разу не змінював своєї позиції. Саме це і вирізняє НРУ з-поміж інших партій.

іні, керуючись прагненням взяти безпосередню участь у звершенні земельної реформи на благо української нації та усвідомлюючи спільну відповідальність за соціально-економічні реформи, сьогодення і майбутнє України.

Зі своїм баченням ринку землі виступив Аркадій Корнацький - народний депутат України, член Комітету Вер-

"мораторію" на обіг основних продуктивних земель офіційно була названа відсутність належної нормативної бази, яка захищала б селянина-землевласника від несправедливого обезземелення.

Минулі півтора десятка років не тільки не усунули, але й поглибили проблему: замість впровадження прогресивних правових норм, які поліпшу-

Народний депутат України Аркадій Корнацький:

- Скасування мораторію призведе рівно до тих наслідків, які будуть обумовлені майбутнім законом "Про обіг землі сільськогосподарського призначення". Перше: стрімко підскочать обсяги й темпи корупційного заволодіння нинішніми "державними" сільгоспземлями. В Україну з офшорів повернеться частина украдених коштів, а безземельних селян остаточно позбавлять навіть надії на приватизацію землі. Друге: як тільки "державні" сільгоспземлі будуть "прихвизовані", олігархат почне заволодівати вже приватизованими селянськими та фермерськими землями. Третій етап - перепродаж корупціонерами землі іноземцям.

конференцію щодо ринку землі в Україні

Керівник Дніпропетровського Руху Дмитро Хорішко пропонує починати формувати розуміння ринку землі з побудови "профілю бенефіціара", а ним, у нашому випадку, є українець, що не стільки є споживачем, скільки – головним функціонером цієї системи.

ходів, будуть мати все необхідне для життя і ведення присадибного, особистого селянського господарства.

Цікавою та науково обґрунтованою була доповідь Бородіної Олени, завідувача відділу економіки Інституту економіки та прогнозування НАН України.

Пані Олена стверджує, що теоретично ринок сільськогосподарських земель може бути запроваджений, але прозорий та поступовий. При цьому О.Бородіна пропонує виставити досить чіткі бар'єри для тих, хто може купити землю, оскільки в Україні вже є гіркий досвід латифундизації, зокрема увести заборону набувати власності на землю юридичним особам. Купівлю землі, за словами експерта, може здійснювати тільки фізична особа: громадянин України, який проживає у сільській місцевості, обробляє землю і має відповідну кваліфікацію, підтверджену або ос-

вітнім рівнем, або досвідом роботи у сільському господарстві. Хоч можливі ще й додаткові умови для середньострокових покупців.

Знанням фахівцем галузі є Ярослав Кардаш, голова Львівського обласного відділення Асоціації фермерів України, який поділився актуальною інформацією про тенденції розвитку аграрного сектора Львівської області, про програми Аграрного фонду України.

Він розповів присутнім про власне бачення перспективних напрямів розвитку фермерського руху в регіоні та необхідні кроки для його активізації. Пан Ярослав погоджується, що врегулювати земельні відносини потрібно. Для цього він наводить приклад польських колег і пропонує вивчати їх досвід, оскільки там абсолютно зрозумілими є правила гри на ринку землі.

Тобто, за його словами, цивілізований світ не підтримує

створення латифундій, агрохолдингів та інших маніпуляцій з землею, накопичення величезної кількості землі в одних руках. "Мова йде не про ринок землі, а про обіг - не про базар, а про реальний суттєвий і змістовний обіг землі, який дає можливість функціонувати і рухатися до виробника, фермера, сім'ї. Першим кроком, який має бути здійснений у цьому напрямку - це конституційне затвердження сімейної ферми і кооперування цих сімейних ферм. Без цього кроку рухатися, очевидно, буде неможливо, тому що будуть різні маніпулювання з боку підставних осіб та інші небезпеки", - наголосив Я. Кардаш.

Він висловив побоювання, що в нашій країні настільки "прозора" все здійснюється,

ської організації Народного Руху Дмитра Хорішка.

Він глобально розглянув вирішення проблеми з правом використання ресурсів, показавши це питання у розрізі розвинутих країн світу. Дмитро Хорішко показав, що питання щодо розподілення прав користування ресурсами - це комплексна багатфакторна система.

Керівник Дніпропетровського Руху пропонує починати формувати розуміння ринку землі з побудови "профілю бенефіціара", а ним, у нашому випадку, є українець, що не стільки є споживачем, скільки - головним функціонером цієї системи.

Для побудови такої системи потрібні певні рішення та інструменти. Перелік рішень стосовно ринку, які пропо-

ко заявив: "Перед запуском цивілізованого ринку землі в Україні дуже важливо врахувати думки тих, хто працює на ній, для кого важливим є наявність у законодавстві важливих чинників і стримуючих важелів у функціонуванні земельної сфери.

Важливим є вплив місцевих громад на формування сільської спільноти, аграрного дрібного бізнесу, що буде наповнювати місцевий бюджет, працювати на розвиток села та зменшення відтоку населення з села, оскільки вона є основою народного господарства".

Після активного та конструктивного обговорення у Народному Русі створили робочу групу, яку очолив заступник голови НРУ Ігор Шумега. Вона проаналізує та

Завідувач відділу економіки Інституту економіки та прогнозування НАН України Олена Бородіна:

-Мораторій на продаж землі у нас дуже затягнули. Насправді земля купується і продається. Питання стоїть: для чого продавати? Якщо основною метою купівлі продажу є збереження сільських громад, сільського способу життя, традиційного способу сільгоспвиробництва. То які можуть бути питання. Просто треба дати людям пільги, права на пролонгацію терміну сплати податків. Мораторій якщо і має бути, то не стільки на продаж, скільки на купівлю землі. Купувати землю має фізична особа, що проживає у цьому ж населеному пункті, працює на землі, має відповідний рівень освіти, досвід роботи та реалізації продукції.

що будь-хто може бути власником через будь-які підставні особи. Я.Кардаш стверджує, що потрібно, з одного боку, законодавчо врегулювати всі питання з врахування європейського досвіду. З іншого, - зробити радикальні кроки, які би унеможливили нечистоплотні оборудки із землею.

Практичними та раціональними були виступи Олександра Яковенка, фахівця галузі, директора приватного підприємства та Олександра Коваліва, почесного доктора Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України. Зокрема, О. Ковалів вважає, що мораторій потрібен до тих пір, доки ми не виробимо механізму врегулювання земельних питань, який він представив у своїй монографії "Звершення земельної реформи в Україні: Нова парадигма".

Модерним і амбіційним видався спіч голови Дніпров-

нує Д.Хорішко, можуть починатись від створення профільного агентства земельних та аграрних технологій, незалежних фінструктур, аж до написання комплексних програм розвитку та права громад підвищувати рівень соціальних зобов'язань та критерії відповідності орендаря, а інструментів сьогодні багато: проекти в аграрній сфері, які ми, на жаль, не використовуємо.

Впродовж усієї конференції висловлювались різні позиції та думки стосовно питання продовження мораторію на продаж землі, реформування в аграрній галузі економіки, активно обговорювалися ризики та переваги добровільного об'єднання територіальних громад для земельного питання, а також стан і перспективи використання сільськогосподарської землі в Україні.

Наприкінці наукової конференції голова Народного Руху України Віктор Кривен-

узагальнить напрацьований матеріал, врахує пропозиції фахівців та винесе для обговорення власне бачення щодо земельного питання.

Учасники конференції заявили про свою готовність до активної співпраці у процесі впровадження реформ в Україні з органами влади, громадськістю та запросили всіх до діалогу, забезпечення самодостатнього розвитку кожної територіальної громади.

Захід вийшов насиченим за змістом та емоціями. Більшість промовців зійшлися на думці, що земля та її природні ресурси в Україні, як найдорожчий актив української нації, була, є і має залишитися основним національним багатством та єдиним об'єктом права власності всього українського народу, що перебуває під особливою охороною держави та працює на благо кожного українця.

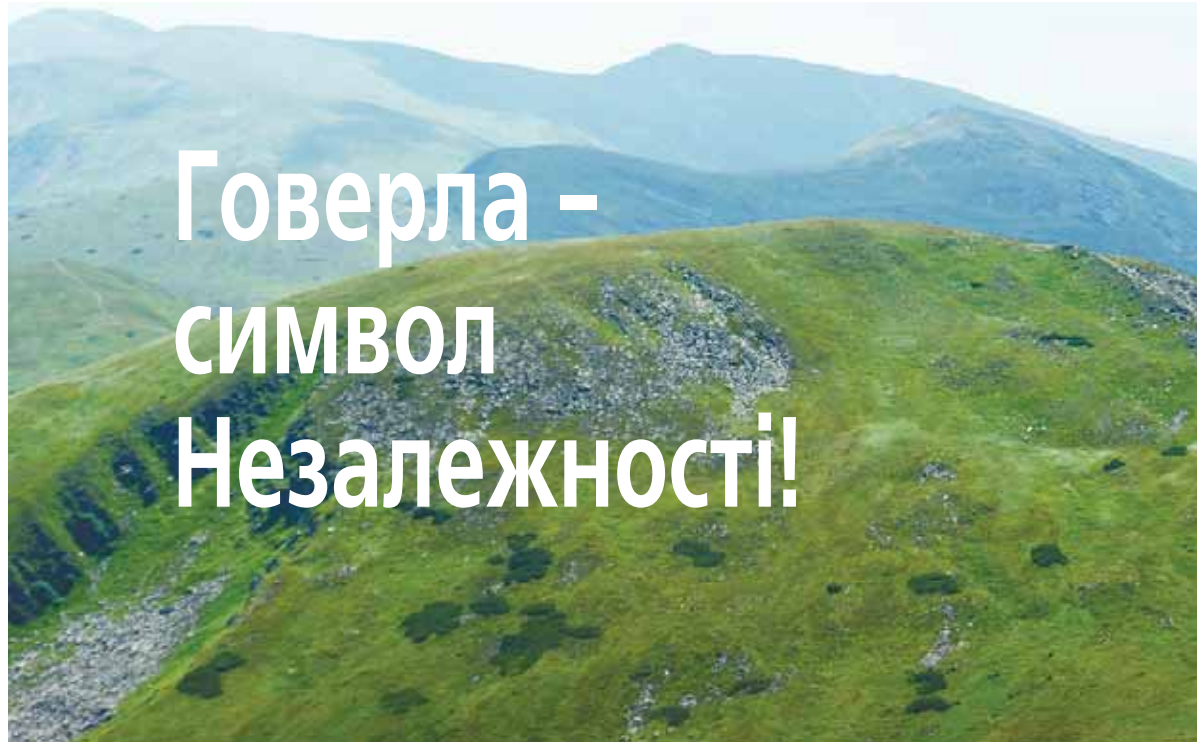

Після активного та конструктивного обговорення у Народному Русі створили робочу групу, яку очолив заступник голови НРУ Ігор Шумега.

Уперше молоді українці, члени Народного Руху України за перебудову піднялися на Говерлу із забороненим у радянській імперії синьо-жовтим стягом 16 липня 1990 року.

У кожного народу є свої святині. Або, як кажуть, всяка нація повинна мати свою "Мекку", куди бодай раз у житті кожен громадянин повинен прийти й відчути себе частиною цієї святині. Для українців цим символом паломництва стала найвища вершина українських Карпат - гора Говерла.

Говерла - СИМВОЛ Незалежності!

Від початку 1990-х років Молодий народний рух біля підніжжя Говерли проводить традиційне таборування. У нинішньому році сюди також прибудуть молодорухівці з різних куточків України - від Львівщини на заході до Луганщини на сході, від Чернігівщини на півночі до Херсонщини на півдні.

Щорічне молодорухівське таборування та сходження на Говерлу з синьо-жовтим стягом прямо пов'язане із відновленням державної незалежності України...

Уперше молоді українці, члени Народного Руху України за перебудову піднялися на Говерлу із забороненим у радянській імперії синьо-жовтим стягом 16 липня 1990 року. Національний прапор був установлений на вершині українських Карпат з надією здобуття Україною омріяної волі. Повернувшись до своїх домівок, вони прочитали в газетах новину, що того дня - 16 липня 1990 року Верховна Рада прийняла Декларацію про державний суверенітет України.

Це був перший офіційний документ, який завдав удару

по радянській системі та окреслював правові особливості суверенного існування України в складі СРСР. Цікаво, що у той же день найвищий законодавчий орган УРСР своєю Постановою ухвалив вважати 16 липня Днем проголошення державної незалежності України і щорічно відзначати його як державне загальнонародне свято України. Правда, на цей час говорити про незалежність було передчасно. Адже Декларація проголошувала тільки наміри українського народу. Вона не мала статусу конституційного акту. Українська РСР залишалася у складі СРСР, тому міжнародні організації та країни світу не визнали її державну незалежність. Причиною була відсутність у Верховній Раді УРСР повноважень на ухвалення рішення про вихід республіки зі складу Радянського Союзу, тобто на проголошення незалежності Української РСР. Відповідно до вимог Конституції СРСР і Української РСР, тільки народ Української РСР, як володар всієї повноти влади в республіці, мав право приймати таке рі-

шення на референдумі. Чинні норми міжнародного права також зобов'язували Верховну Раду Української РСР провести республіканський референдум. Окрім того, в Україні не було власних збройних сил, грошової одиниці та інших атрибутів державної незалежності.

Лише через рік Декларація про державний суверенітет України стала основою для "Акту проголошення незалежності України". 24 серпня 1991 Верховна Рада Української РСР фактично вдруге проголосила Україну незалежною демократичною державою, прийнявши "Акт проголошення незалежності України", підтриманий всеукраїнським референдумом 1 грудня 1991 року.

Але окрилені новиною про Декларацію, молоді українські патріоти постановили собі кожного року в переддень прийняття Декларації про державний суверенітет України підніматися на Говерлу, встановлювати державний прапор України, що символізує незламність українського духу та встановлення Української незалежної держави на

віки-вічні. З цього моменту бере свої початки об'єднання молодих рухівців, які продовжують цю традицію.

Таборування Молодого народного руху біля Говерли означає, що майбутнє Української держави повинно бути спадкоємцем справ з утвердження української України, повинно переймати досвід своїх старших побратимів щодо правильної організації життя під час перебування на природі.

Кожного року табір біля Говерли тематичний. Сюди запрошують відомих фахів-

ців з тих чи інших питань, зокрема, як захищати свої права, як організувати мирні заходи, які особливості роботи в молодіжному середовищі. Традиційним на цих зібраннях є спілкування молоді з Головою Народного Руху. Безумовно, тут влаштується і цікавий відпочинок, виступи співаків, бандуристів, традиційна таборова ватра.

Наскрізним гаслом кожного таборування є слова В'ячеслава Чорновола "Україна починається з тебе". Це означає, що молодь не повинна чекати, доки держава щось зробить для неї. Вона повинна запитувати себе, а що ми робимо для України? Кожна молода людина повинна відчувати свою персональну відповідальність за майбутнє України й вірити, що все в її руках. Саме ці прості постулати є основою виховного процесу молодих українських патріотів, які залучаються до Молодого народного руху. Саме така логіка дій рано чи пізно змінить жахливу статистику, коли половина української молоді бажає виїхати за кордон і більше ніколи не повертатися до України.

Молодорухівці мріють, що кожен українець хоч би раз у житті підніметься на Говерлу й побачить з цієї висоти неосянжу Україну. Візьме з собою частинку неймовірного простору й волі, які дарує Говерла.

Олег Іванюк.

Голова уряду "Олевської республіки"

Йому 4 лютого 1946 року за зраду советської родини через створення місцевої української влади у місті Олевську та прийняття присяги на вірність Україні Воєнний трибунал військ НКВД СРСР у Житомирській області присудив вищу міру покарання – розстріл. Нині білянаукові землячки розповідають про нього як про агента НКГБ СРСР, що вислугувався перед тією ж советською родиною. На превеликий жаль, заслуги Бориса Симоновича перед Україною ані советську судову систему, ані сучасних архівних буквоїдів не хвилювали і не хвилюють.

Господар-самородок

Борис Симонович ніколи в житті не мріяв про керівну роботу. Та і як було мріяти, коли жив при чужій владі: царсько-російській, польській та більшовицько-советській. Тоді рідко хто з українців добивався керівної посади. Хоча у священницькому роду Симоновичів від народження закладалося головне призначення людини – служити ближнім. Борис був продовжувачем цієї традиції у шостому поколінні. Він, як і його предки, розпочав свій свідомий життєвий шлях зі здобуття духовної освіти: вступив до Житомирського духовного училища. Почалася Перша світова війна. Навчання довелося закінчувати аж у місті Муромі нинішньої Владимирської області Російської федерації, куди були евакуйовані царем Миколою мешканці Волині перед наступом австро-німецьких військ у серпні 1915 року. Після повернення на батьківщину у місті Кременці закінчив Волинську духовну семінарію, відбув службу у польському війську. Але священником не став, оскільки одружився із розлученою жінкою, що забороняється церковними правилами. Це сталося 1929 року у селі Боровому тодішнього Сарненського повіту Волинського воєводства, де жили батьки і де працювала директором початкової польської школи його обранця Юлія Панасюк.

Пов'язавши свої долі, вони вже через шість років самовідданої праці (Борис трудився на заготівлі та вивезенні деревини), зібрали грошей і купили у селі Боровому шість гектарів землі після вирубки лісу. Хто хоч одного пенька викорчував за своє життя, той знає, яка це важка робота. А тут тобі – шість гектарів. Роки часу і ручаї поту стекли, доки лісовирубка перетворилася на врожайне поле. Окрім того, як розповідає його син Євген Симонович, Борис Олександрович розчистив велику частину річки Млинок, на березі якої була ділянка, прокопав нові канали, зробив відвід води і підготував майданчик під будівництво.

За короткий час звів добротні господарські споруди: хліви для худоби, клуню, комору, погріб і чудову хату, в якій оселилася родина.

Біля хати на березі річки з'явився прекрасний город, садок, у якому були спеціально виписані з ботанічного саду Варшави фруктні дерева. В саду росли різні сорти ягід: малина, порічки, агрус, смородина, полуниці та різні сорти суниць.

Диво-господарство Бориса Олександровича не могло не привабити до себе односельців та й мешканців довколишніх хуторів і сіл. Вони приходили

до нього за порадою, а то й за допомогою. Чоловік став авторитетним в окрузі. Це помітив тодішній власник каменоломні у селі Карпилівка, що недалеко від Борового, Тарас Боровець. Знайомство майбутніх творців "Олевської республіки" відбулося у 1938 році за святковим обідом на честь освячення місця під забудову церкви Різдва Пресвятої Богородиці у Карпилівці, який влаштував Боровець-меценат. На нього був запрошений настоятель парафії, священник Михайло Симонович та його родина в тому числі і Борис Олександрович. Тому у серпні 1941 року, після здобуття вояками УПА "Поліська Січ" Олевська, сам повстанський головнокомандувач прибув на садибу Бориса Симоновича з пропозицією очолити у місті районну управу. Борис Олександрович опирався, мовляв, не має досвіду, адже ніколи в житті не перебував на адміністративній роботі. Однак Бульба-Боровець стояв на своєму: добрий господар буде добрим адміністратором. Відступати було нікуди, Борис Симонович пристав на пропозицію отамана.

Керував краще німців

Відверто кажучи, я був шокований такою характеристикою роботи Бориса Симоновича, яку дав йому староста села Стопінка Олевського району Олександр Ковальчук, а переклав їх на допиті староста села Ревель того ж таки Олевського району Василь Хлань. Як правило, советські слідчі-вививайли не записували позитивних характеристик арештантів, яких тягли на вищу міру покарання. А тут раптом... Тому процитуємо її: "Він (Олександр Ковальчук -І.О.) мені розповідав, коли головою Олевської управи був Симонович Борис Олександрович, то працювати було краще... Тоді я запитав, чому було краще працювати при Симоновичу? Він мені відповів, що Симонович Борис був українським націоналістом (насправді, він до жодної партії не належав -І.О.), вів усю свою роботу за самостійну Україну, болів душою, щоб Україна була самостійною державою, а селянство щоб мало індивідуальне господарство".

То що ж такого вдалося зробити Борису Симоновичу всього за три місяці існування української влади в Олевську, що заслужило токої високої оцінки? Зрозуміло, спочатку йому довелося укомплектувати апарат районної управи, чого німці добре за короткий час в принципі зробити не могли, оскільки не знали місцевого населення і хто чого вартий. П'ятнадцятого вересня 1941 року працівники уряду разом із січовиками-новобранцями,

старостами сільських управ та комендантами української міліції при велелюдному зібранні на міському стадіоні в Олевську прийняв присягу на вірність Українській державі та українському народу.

Одним з першочергових завдань української влади в Олевську була ліквідація колгоспів, розподіл і передача землі, майна та худоби в індивідуальні господарства. Це пояснювалося тим, що посівні площі озимих культур в приватних господарствах в усіх селах району давали вищий урожай, ніж у колективних, селянство на власній землі працювало краще.

Водночас українська влада Олевська організувала ремонт доріг, мостів, відновлювала телефонний зв'язок, роботу місцевих підприємств, які час від часу підривали червоні партизани загону імені Чапаєва.

Як повідомляла газета "Гайдамака", відділ здоров'я відкрив у Олевську амбулаторію та лікарню, отець Михайло Симонович разом із релігійною громадою відновив місцеву церкву, яку більшовики перетворили на склад клоччя та старих орчиків і почав проводити у ній служби. Освітній відділ вишукував національно свідомих вчителів для того, щоб розпочати навчальний процес у місті і районі.

Аби забезпечити УПА "Поліська Січ" продуктами харчування для населення були встановлені фіксовані податкові збори натурою.

Дбала влада і про культурне дозвілля олевчан. У місцевому театрі було здійснено постановку п'єси "Посол на сесії" за памфлетом Тараса Боровця. З нагоди прийняття присяги до Олевська приїжджали з Рокитного і виступали фабричний оркестр та аматорський театральний гурток під керівництвом Галини Божовської, який показав дві вистави для мешканців міста і для січовиків.

Розплата

Вона розпочалась ще під час перебування в Олевську "Поліської Січі". Так, розпорядженням Житомирського обласного управління голову райуправи Бориса Симоновича зобов'язано було видати 11 жовтня 1941 року наказ, 12-й пункт якого забороняв розподіл колгоспного майна і навіть зобов'язував повернути його, де вже розподіл відбувся. Німецьке керівництво вимагало від голови Олевської управи видати 29 жовтня 1941 року наказ про звільнення євреїв із закладів та організацій, а на тих підприємствах, де вони працювали, зробити вивіски жовтого кольору з написом "жидівське виробництво". Євреїв також було зобов'язано переселитися в окремий квар-

тал міста (гетто).

Коли стало зрозуміло, що справа іде до знищення цієї національної меншини і що до неї окупанти хочуть втягнути січовиків, Головна команда УПА "Поліська Січ" оголосила про ліквідацію збройного формування. Борис Симонович також подав заяву на звільнення. Однак оточений німецький комісар затримав його до кінця лютого 1942 року, поки не було утворено нову німецьку адміністрацію.

Після звільнення Борис Симонович працював у своєму господарстві у селі Боровому Рокитнівського району. Взимку 1942-1943 років його схопили червоні партизани і разом із 28 боровчанами-заручниками обміняли на своїх побратимів, заарештованих бульбівцями. Запримітивши перебування у Боровому червоних партизанів, німці 9 квітня 1943 року спалили все село, у тому числі і господарство Бориса Симоновича, нажите важкою працею. Родина стала шукати притулку у родичів та знайомих у Рокитному. Борис Олександрович на кілька місяців влаштується працювати секретарем мирового суду, а потім агрономом земвідділу при райуправі. З приходом на початку 1944 року Червоної армії і відновленням советської влади його взяли на посаду головного агронома земельного відділу райвиконкому. Але незабаром натякнули, що за цю милість советської влади треба потрудитися додатково. Начальник Рокитнівського райвідділу НКГБ Агапов делікатно просить під час зустрічі з агрономами області у Рівному поцікавитися, чи не заважають, бува, кому із них лісові банди. Перед Борисом Олександровичем постав вибір: або втрачати роботу і залишати без утримання дружину передпенсійного віку та малолітнього польського хлопчика-сироту Здіслава Сихлера, якого взяли на виховання після загибелі батьків, або здавати побратимів по боротьбі за Українську державу. Він вирішує діяти так, аби не нашкодити нікому. Через понад місяць часу подає пустопорожній звіт про те, що під час перебування у Рівному нічого суттєвого не виявив. Але щоб створити видимість виконаного доручення, подав невеличкі розповіді агрономів Костопільського та Тучинського районів про події річної давнини. Після такого несерйозного ставлення до виконання завдання за Бориса Симоновича (агента "Гаршина" - таке псевдо дали йому советські чекісти) взявся начальник відділу другого відділення Управління НКГБ по Рівненській області майор Максимов. Він наказав Борису Олександровичу викласти все, що знає про діяльність Тараса Бульби-Боровця та його побратимів. Так з'явився документ під назвою "Агентурне донесення" від 30 серпня 1944 року, яке опублікував у своїй книзі "Тарас Бульба-Боровець. Документи. Листи.Статті" доктор історичних наук Володимир Сергійчук. Борис Олександрович у ньому розповідає історію виділення Тараса Боровця у селі Карпилівці у 1936 році п'яти гектарів землі під розробку граніту, про побудову місцевої

церкви, про людей, з якими знайомився власник каменоломні (більшість із них уже були покійні або виїхали за межі СРСР), про склад Рокитнівської райуправи, який публікувала сарненська газета "Сурма", та нібито про недавню появу самого отамана біля села Борового. Оскільки і на цей раз нічим особливим не потішив енкагестів їхній "агент", бо навіть названі ним деякі живі бульбівці давно уже були в розробці, вони тепер дають йому конкретне завдання - видати колишнього коменданта місцевої охорони села Борового Мирона Шупрудька, у якого сам Борис Олександрович був секретарем. Як свідчить агентурне донесення від 5 вересня 1944 року, Борис Олександрович таки зустрівся зі своїм колишнім начальником на хуторі Пасіка біля села Борового і нібито почав обговорювати з ним план легалізації. Для остаточної домовленості була нібито призначена нова зустріч, на яку Шупрудько, зрозуміло, не прийшов. Чи не правда, блискуче спрацював "агент" "Гаршин"! Згодом і енкагесті зрозуміли, що їх обвели навколо пальця. На цьому їхня "співпраця" із Борисом Симоновичем припинилася. Хоча ні, тепер советські лицарі плаща і кинджала взяли в розробку самого Бориса Олександровича, а 19 листопада 1945 року заарештували. Слідчим було наказано купити агентів-зраднику вищу міру покарання. Відтак українську райуправу в Олевську, яку очолював Борис Симонович, вони перетворюють на "окупаційну владу", українську міліцію, яка оберігала спокій та порядок на території "Олевської республіки", - на "каральний орган окупаційного режиму".

І слідчі, і Воєнний трибунал білими нитками в'язали наказ Бориса Симоновича про переселення євреїв в окремий квартал Олевська (гетто) із їхнім знищенням, що стало вирішальним у винесенні йому смертного вироку. Однак колегія суддів Верховного суду СРСР відкинула цю прив'язку і замінила смертний вирок Борису Симоновичу на 20 років каторги та 5 років уразення у правах.

Борис Олександрович кілька разів опротестовував і це рішення. Але його протести відхиляли. Звільнили його з каторги у зв'язку з виходом указу Президії Верховного Совету СРСР від 17 вересня 1955 року, яким він був віднесений до категорії тих, хто через малодушність був утягнений до співробітництва з окупантами і відбув 10 років ув'язнення.

Після звільнення з каторги Борис Симонович звертався до Прокурора СРСР з проханням реабілітувати його. Однак звернення його не було задоволене. У незалежній Україні голова уряду "Олевської республіки", борець за незалежну Українську державу під час минулої війни донині залишається злочинцем і під реабілітацію не підпадає, адже Закон України "Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні" оцінює дії репресованих з точки зору советсько-комуністичного режиму.

Рухівці відзначили 110-річчя з дня народження Романа Шухевича

За сприянням Скали-Подільської селищної ради у селі Гуків Хмельницької області біля місця ймовірного поховання Романа Шухевича відбулися урочисті заходи та фестиваль патріотичної пісні, прози та поезії імені Романа Шухевича "В єдності - наша сила, і правда, і воля", присвячений 110-й річниці від дня народження генерал-хорунжого УПА.

У святкуванні взяли участь місцеві рухівці та тернопільські активісти Руху на чолі з заступником голови Народного Руху України Михайлом Савчуком. На заході також побували голова Хмельницької крайової організації НРУ Ігор Ключ та очільник Борщівської районної організації НРУ, голова Скала-Подільської ОТГ Віктор Мирончук.

Перед початком фестивалю у Гукові відбувся урочистий мітинг і панахида біля пам'ятника Роману Шухевичу, а потім усі присутні приєдналися до параду вишиванок

У програмі фестивалю були виконання патріотичної авторської пісні, читання прози, поезії, тематичний флешмоб.

Учасники заходу демонстрували бойовий гопак, виставку робіт народних майстрів. Особливо цікавою була акція єднання "Україна моя вишивана" та автентична козацька кухня.

Виступаючи на мітингу з нагоди річниці від дня народження Р. Шухевича М.Савчук заявив, що справа УПА перемогла, бо українська незалежна держава постала.

У полум'яній промові М.Савчука звучали слова вдячності генералу Шухевичу за його незламний поступ вперед, за постійне стремління до власної державності, за що йому сьогодні вдячні мільйони українців.

За словами пана Михайла,

постать Романа Шухевича є однією з найвизначніших у всій історії визвольного руху. Він відіграв важливу роль в нашій історії, а найособливішу - у найважливіший воєнний період він дав напрям визвольному руху та сам його очолив.

У важких умовах тогочасних реалій, асиміляції українців були люди, що не лише зберігали свою ідентичність, передаючи її від покоління до покоління, але й виборювали своєю працею, розумом, духом і навіть зброєю одвічну нашу мрію - самостійну соборну незалежну Україну. Саме такою особистістю був видатний син українського народу - генерал-хорунжий Роман Шухевич, - зауважив М.Савчук.

Завершив виступ пан Михайло цитатою Провідника ОУН Степана Бандери, який

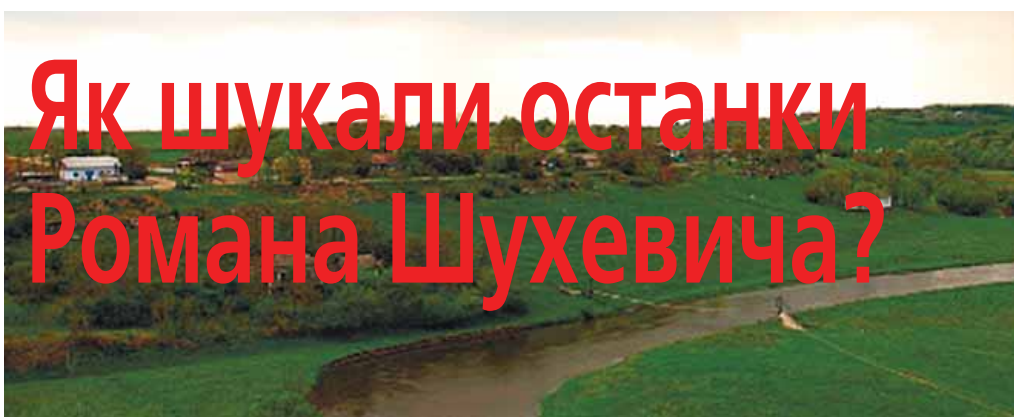
так характеризував Романа Шухевича: "Він витворив якісно новий політичний, свідомий, активний і жертвний тип українського громадянина. Він сам був його ідеальним уособленням: служив не осо-

бам, а Україні, не урядам, а українській незалежній державі, боротьбі не за мандати й посади, а за ідею, свободу і державність нації".

Роман Рухів

Як шукали останки Романа Шухевича?

Довгі роки це питання намагався з'ясувати син Головнокомандувача УПА Юрій Шухевич. Але навіть у незалежній Україні весь час одержував відповідь від керівництва Служби Безпеки України, що таких документів у неї немає. Але раптом під час Помаранчевої революції у 2004 році на запит народного депутата України Василя Червонія СБУ повідомила: "Проведення протягом лютого-листопада цього (2004-го, -І.В.) року додатковим пошуком, а також за результатами аналізу матеріалів, отриманих від ко-

лишніх співробітників МДБ УРСР, встановлено наступне.

Після упізнання та фотографування трупа Р.Шухевича, а також особистих речей вбитого (книг, зброї, нотаток, одягу, медикаментів та ін.) начальник 4 Управління МДБ СРСР генерал Судоплатов П.А., згідно з наявними у нього повноваженнями, дав вказівку вивести трупу Р.Шухевича за межі Західної України і знищити шляхом спалення.

9 березня 1950 року група співробітників МДБ УРСР, до якої входили пол-

ковник Каганович А.Г., майор Подтепа І.Х., капітан Пенченко В.І., старший лейтенант Конопольов Г.І., старшина Пономаренко П.М., а також чотири солдати строкової служби (прізвища не встановлені), вивезли вантажівкою трупу Р.Шухевича на лівий берег р.Збруч (окраїна лісу біля м. Скала-Подільська Тернопільської області), де його було спалено. Після цього прах зібрано у брезент і викинуто з мосту у зазначену річку.

На місці спалення трупа на сьогодні, за наявними даними, встанов-

лено хрест із датами народження і смерті Р.Шухевича".

Як же було знайдено місце кремації останків генерал-хорунжого УПА?

Виявляється, про це розповів колишній співробітник МГБ О.Болдін, який заявив, що брав участь у ліквідації тіла Р.Шухевича. Він, зокрема, вказав, що у грудні 1998 року до нього звернувся колишній працівник МГБ полковник Олександр Семенович Гнап із проханням розповісти, де і коли було поховано тіло Романа Шухевича. Той йому виклав всі

деталі. Зокрема й таку: "З місяця, де спалювали тіло Р. Шухевича, було добре видно повноводну річку". Озброївшись цими даними Гнап перевіряв усі мостові переходи через річку Збруч аж до Скали-Подільської Тернопільської області. Переїхавши через Скала-Подільський міст на лівий берег Збруча, вдивившись пильно в рельєф тамтешньої місцевості, він побачив щось подібне до місцевості, про яку розказував Болдін, де проводилася вищезгадана акція кремації. Про все це він розповів керівництву СБУ, взяв з собою у Києві Болдіна і виїхав на межі Тернопільської та Хмельницької областей. Як тільки переїхали річку Збруч, Болдін сказав: "Оце і є те місце, яке ми стільки років шукали". Кілька годин він буквально кроками міряв відстань від дороги, визначаючи місце згарища.

Аби підтвердити інформацію ветерана МГБ, на дні Збруча неподалік від вказаного місця були організовані пошуки ос-

танків Р.Шухевича. 4 і 6 жовтня 2005 року на дні річки було знайдено залишки кісток, які, згідно зі звітом шукачів, були "схожі на людські".

Однак історик Володимир В'ятрович ставить під сумнів знахідку. Адаже, згідно зі свідченнями емогістів, після кремації жодних кісток не залишилося. Вони розповіли лише про висипаний у річку попіл. Зрештою, чомусь не проведено необхідної ДНК-експертизи, щодо можливої належності цих кісток Романові Шухевичу.

Історик вважає, що відповідь СБУ зроблена виключно з політичних мотивів. Керівництво СБУ усвідомило незворотний характер Помаранчевої революції, намагалось з найкращого боку показати себе патріотично налаштований громадськості та вже майже новому президенту Віктору Ющенку. Саме тому Смешко вирішив скористатися з не до кінця перевіреної інформації.

Іван Вільха.

Індекс: 91216

Часопис Народного Руху України. Зареєстровано Державним комітетом телебачення й радіомовлення України 01.06.2004 р. Серія КВ № 8802.

Адреса: 01054, м. Київ-54, вул. Олесь Гончара, 33. Адреса сайту: www.nru.org.ua Тел.: (044)246-47-63, E-mail: ruhpress@ukr.net Наклад 5000 прим.